АЂСНѴ

ЕС—ѠѴМЧѴБЖА ІЂѴЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕЂУП.

ÀХУ 1 м. 50 к. АХУ 1 м. 50 к.

№ 2 АШАХА МАРТ 17-РЗѴ 1919 ШѴЂУСА-РÀАН № 2

АГАЗЕЂ „АЂСНѴ“ А—КАНТОРА АҀНѴ̄:

Напѵла ѡѵрађуа ааздеіуà ірѵуалуп еілѵрганѵ ірѡларазѵ̀.

Убрі анàѡс-аҕаàд аздаҕак ауп іѡт̄ѵу, агі адаҕа іѡѵ̀мкуа іҁазароуп.

Напѵла ѡѵрађуа: àжабжђуа, ах̆ҙѵрт̄рађуа амаана-жаҕуа, асамѵрҁулђуа „АГУЂ“ Ахуаҕшуеіт; іѥеінѵ іѡѵзар—ірѵ̀дѵркѵлѵоіт; іѥеімкуа ірбàр, ма ірѥеінѵ, еілѵрганѵ̀, бзіа ішаҕургѵ̀ланѵ агазèђ іанѵрҵоіт, ма арѥеіра ҕабаà мѵцху аҕахпѵ ірбàр, ма зѵнҕак агазеђ іаматахумкуа ірбàр—іаанѵ̀ркѵлуоіт, імѡарѵ̀жуам.

Агазеђ „АЂСНѴ“ азѵ а-статіаҕуа іааш̄ђлат̄ѵ̀п абрі „адрес“ ала: Сухумъ, Учительская Семинарія.

* * *

АҀУА, МАРТ 17.

Абрі аібашра-ду іҁаз аарлаћа, аҵѵхут̄анѵ, еіђут̄еіт.

Жларѵ̀ іахакузаалакѓѵ іалаҙіт, рѵнхара-рѵнҵрà каћаіт акумзар бзіарак рзàлѵмхѵіт.

Аібашра макіана еіђут̄омѵзт, ахà жларѵ̀, аҵѵ̀хут̄ан, еілдѵргѵеіт, рѵхшѵ̀ѡ азцеіт ішжаз, абрі àҁара жларѵ̀ еіѥàжнѵ жларѵ̀ іђузхѵз, іђазѵрхàз аћѵнђкарҵа, кѵрѵ-зкѵзѵі (буржуазія) дареі рѵђсѵ̀ђт̄ра шàкуз.

Урђ рђàф уурà-азѵ̀ ћара àжлар ћахѵ зђаћархоуàзеі рћан, аҵѵхут̄ан, жларѵ, ахуàрх̆, іалагѵеіт абунтра, іҁалѵеіт ареволіуціа. Àђх̆аза іҁалѵеіт ареволіуціа Урѵст̄ѵлан.

Шоукѵ̀ ћарбзамѵҁунѵ ћаіѥарѵ̀жіт, акумзар, ћазабашуà агерманіа-іаку, австріа-іаку ађѵркуҵа-раку ћашҵароупнхаҵоуп ѵ̀суҵоуп, шоукѵ̀ àмчра змаз іжанѵ̀ іћажѵрҵеіт, акумзар, ћзрàбашуа аѓѵҁам рћан рàбашра іаҁѵ̀ҵіт. Еібашуаз асалдаҕ рàбҕар рѵ̀манѵ еіхѵеіт рѵѡнѵ̀ҁа. Ішнеіуаз урђ ірѥѵ̀нђшѵн озкѵ̀ ібунтіт Агерманіа, Австріа, Абалҕар-уђа рѵжлар, ірхѵ̀рћеіт, Урѵст̄ѵлан еіђш, аібашрà іалазѵжѵз рхѵ̀лаҕшҵа, рћинѵђҕарҵа.

Аѓѵ̀рђ іаанхазѓѵ аћѵнђкарраҕуа-Англіа, Франція, Іспанія, Амерікa-уђа іахà-уаҕѵ̀-ћа іаҕшоуà іҁоуп дарарах̆ѓѵ ареволіуціа ҁалар-ћа.

Абàс ареволіуціа зехѵ̀нҕара еімѥаханакѵуà іаналага àібашраѓѵ еіђумт̄ар ҁам лѵеіт, àібашра аҵѵ̀хут̄а ђђеіт.

Аха рѵ̀ҵћарас іҁала уіоуп, àібашра-ду аҵѵ̀хуа анѵђђà, аѡнѵ̀ѵҵҁа àібашра іҁалаз. Убрі аҁѵ̀нт̄оуп, ахаҕуіђра анахѵзха, міладс іҁоу дарбанзаалакѓѵ ахаҕуіђра (Самоопредѣленіе) роуаіт, рѵѡнѵ̀ѵҵҁала рхат̄-усҕуа рбара, рћара, ашаҕургѵ̀лара, рхѵ̀ арѥеіра рнапаѥѵ іҁалѵеіт, т̄ра іахàрнахѵс іҁамлааіт-ћа жàс ареволіуціа-ду іннàжѵз ехà-озкраанҕаѓѵ аҕѵђ іђуланѵ, аміладҕуа рхѵ̀ еіҙанѵ іззѵ̀ҁамла.

Аҕснѓѵ ђуначра уі аҵѵ̀хуала еімоузт, ехà озкраанҕаѓѵ ѵ̀с ѡѵнтрѵла іааіт, аха озкѵ̀шҕа, іздѵ̀руада, шаҕургѵ̀ларак аеур ҁалàп.

Абар арі ћазнѵ̀ март 18 [illegible]-рзѵ̀ еізоіт, іђут̄оіт Аҕснѵ жлар р-Совет.

Уі Асовет іђут̄аша ауаà, ішѵзкбоуазеіђш кіанчла рàлѵхра ҁалѵеіт. Урђ ізѵѵ̀сҁо, рсіа ҵадà іанѵп. Жларѵ̀ іалѵшхѵз ауаа дàра аѵ̀с х̆анҕаҕуа рнанѵ̀ іанѵп. Аҕснѵ̀ жларѵ̀ рѵрѥеіра, інѵ̀ҁузгаша аѵ̀сҕуа ҕҁанѵ̀ іш̄ђѵ̀рхѵроуп, ішаҕудѵргѵ̀лароуп; Аҕснѵ жлàр т̄ѵ̀сіҁамлароуп ахаҕуіђреі ахнѵҁутареі (ахàазага) раћасаб-ала (Въ политическомъ и экономическомъ отношеніяхъ).

Озкѵ̀ Асовет іанѵ̀ђут̄алак ус-дуђуас ізбѵт̄нѵ, ішаҕургѵлат̄нѵ раћх̆аза ірѵ̀моуп:

1) Аҕснѵ фòрмас-ҁазѵшас, шаҕургѵлашас іанаалуа (форма правленія);

2) Àдѵ̀гѵл аҕѵзша;

3) Азèмства,-уђа убас аѵ̀рђѓѵ.

Асовèт іанѵ̀ђут̄алак ѵ̀сѵс іђҁанѵ̀ іш̄ђѵрхђуа ћ-газеђ „Аҕснѵ“-ала адѵ̀рра жларѵ іроулашт.

С. Чанба.

РАЂХАЗА АЂСѴШАЛА ІЂѴЦѴЗ АГАЗЕЂ „АЂСНѴ“ АЗѴ.

Сѵзѵшђаз, сѵгуђха ҁалѵеіт. Аҵѵ̀хут̄ан, сѵ̀ла іабеіт, іабеіт, сахҙеіт раћхаза àђсуа газеђ анòмер аҕѵ̀тра. Уі агазеђ аҕѵ̀тра іаркнѵ̀ даѥа аамҕахоіт, аамҕа ѥѵцхоіт àђсуа жларѵ бзіаху рзѵ̀.

Насѵ̀ђс ісѵђх̆аздоіт, àђсуа ҵарà змàз-аҕсуа-жлàр рѵінтèллегенціаҵа ірèіђіу àгазеђ „Аҕснѵ“ аҕѵ̀жра іахагѵлоу рҕабаа шалоу-еіђш. Сарѓѵ сѵхуђаа, сѵцхраара, аҕабаа ах̆алоу уі агазеђ аҕѵ̀жра. Рѵбжаѡѵк агурà рѓòмѵзт, èігуђѵуамѵ̀зт уі агазеђ аҕѵ̀тра. Аха сара уі аҕѵтра ісђѵ̀наѓѵ сèігуђуан, сгу-аҵҵомѵзт; ађсуа жлар рхат̄ѵ газеђ рѵ̀мамзар газеђ-да раћх̆аҁа анеіхара шѵҁамлоуаз. Аха аҵѵ̀хут̄ан, еѓа ҕабàа аабазарѓѵ Àђсуа газеђ ҁалѵеіт, аҕх̆ат̄ѵі аномер ђѵҵѵіт. Пара ћагѵ̀ аҵѵ̀мцароуҵ, раћхаза зшапѵ ћкѵ̀з àіђурҵарађуа, аусђуа іамоу ашаҕургѵлара àуадаѡраҕуа; ҵоуп, агазеђ аҕх̆аза, астатіаҕуа аазѵ̀ш̄ђша анаборшчѵкҵа мачхашт àзнак азѵ; аха ћ-агу аҵѵ̀мцароуп.

Дарбанзаалаѓ міладђ раћх̆аза агазеђ аҕѵ̀жра зҁанѵ аѵ̀ркѵз ауадаѡђуа змамѵз міладђ дѵҁазмѵзт. Уі зеѓѵ ірђеіђшѵп. Àжлар ішнеіуа агазèђ іашҵѵлоуа іàлагар àђх̆араѓѵ іàлаган, аҵхѵ̀раара рѵ̀рђап рѵ̀чкупҵа аҵара змоу-інтеллігенціа; анаборшчікҵаѓѵ оѡѵ̀ іоуп, атіпографіа-аѥѵ аус зѵуша.

Аҕоурѵх (іторіа) дѵхҙ àрзрѵм раћх̆аза агазеђ „Аҕснѵ“ аҕѵ̀жраан аус зѵуаз-анаборшчѵк ђѵђћа Елізавета Харбедіа. Лара емѵна аҕѵ̀ еідѵҁуҵалуа іҁалҵеіт акумзар, ус маріак àкумѵзт àђсуа àнбан раҵа аідѵҁуҵалара.

Дѵрѡаѓ аҕаурѵх (історіа) рѵх̆ҙ àрз-рѵ [illegible] „АЂСНѴ“ іахагѵланѵ аҕѵ̀жра ҁазҵаз.

Аҕсуа жларѵ! Шадуснѵћалоіт раћх̆аза [illegible] аҕѵ̀тра, [illegible] „АЂСНѴ“ [illegible] аус бзіаху аѥѵ̀.

[illegible] Аҕсуа Совет, [illegible] Асомства; урђ ірѵа ірћѵуа іш̄ђѵркѵуа аѵ̀сђуа ду-газеђ „АЂСНѴ“ [illegible] Шаҕкара, [illegible] жларѵ [illegible]

ІСІДОР РАМІШВІЛІ.

1919 ш. март 14 рзѵ
Аҁуа.

АЂСУА ШКОЛАЂУА.

Урѵст̄ѵлан ареволіуціà аҵѵ̀ҁала, аміладҕуа ахаҕуіђра роуіт, рѵѡнѵ̀ѵҵҁат̄ѵі рхат̄ усҕуа рбара, рѵрѥеіра, ршаҕургѵлара дара аҕѵгђхѵеіт аҵрҕа, (ахарат̄ міладҕуа озк ћарҁуаҵп), ћаагуа сѓѵгуа іҁоу аміладҕуа: аҕѵрђуа, аерманҕуà, абѵрзенҕуа зеѓѵ, зда оѡѵ дх̆ѵ̀арҕам, оѡѵ іаҕх̆аҁа сдѵзгоуа аҵарà шаку дѵ̀рнѵ, раћх̆аза рѵклаҕуа ібзіанѵ іалашаҕудѵргѵлаша àћасаб іаҕҕаҵ тѵ̀лалт. Абѵрзенҕуеі, аерманцеі ахазна іаҵҵѵ рѵклаҕуа рсіђіт̄ра-зѵ ҵырàра роуам, ака ҕаса еіпа хараза озк еіђнѵ ішаҕудѵргѵлт.

Арҵаѡҵа ірзх̆аша àҵара ауалафаху рѵзђѵрҵеіт, рћарђа, [illegible] еіђарт̄ѵіт, хучҕуала-ҵаѡҵала ршколаҕуа дѵргѵнҵ, аҕҵала іадѵрђхоіт.

Пара ас зѵҁанамҵозеі, агулаҵа аміладҕуа ћазѵрѥѵмђшѵуазеі-ћа уарпоу кѵ аҕашѵ: „Аҵара змоу роуп ћаҵрђ, пашазга, убрѵі аҁнѵт̄ аҵара аҕѵ дѵеілапанѵ дашҕаларт̄ѵ іҁаҙам“, ћа уарћоіт. Абрі зноуа мачуп, аха раҕаѡк абрі агура дхадѵрцàр ҁалàп. Арі èіђш àзка зћуà даара іаҵѡашоіт. Да убѵ̀рђ рах̆т̄ аҕѵ̀ іћаітіш ҵара змам міладк ахаҕуіђра рѵ̀манѵ, зхат̄ крал дѵзманѵ іҁоу? Ізѵ̀ҁалуом... Аміладҕ еѓà імàчзарѓѵ, аҵарà бзіа змоу ауаà імàчѵмкуа ірѵлазар-урђ ахаҕуіђраѓѵ рòуеіт, кралс ірѵђх̆азоѓѵ рхѵ ҁарҵоіт. Абàсоуп абарђ аміладҕ-хучҕуà: Белгіа, Черногоріа, Сербіа... акрàлра шроу.

Убрі аҁнѵ̀т̄ ћарѓѵ àђсаҵа ћаҕх̆аҁа ћнеіхараҵѵ, ахаҕуіђра ћаманѵ ћҁаларҵѵ ћҕахѵзар, аус дѵ̀ђуа зеѓѵ раћх̆аза іћаргѵ̀лароуп ашкол ус. Арҵаѡҵа рѵуалафаху ахазѵна аҁнѵ̀т̄ іроуеіт, ахà [illegible] ірзѵ̀мхѵуозар ћара ҕуба-ђѵхла ћрѵҵхраароуп, амѥѵі, àмцеі рѵѓћмѵрхароуп, ашкòла іазѵбзіахаша àчђунҵа зеѓѵ-ашколах̆ іпаћашлароуп, ҵарà імђакуа хучѵк дѵнѵмжроуп, іазѵ̀рђхоѓѵ ірѵуàлуп рѵ̀с іаҵѵ̀маашаразѵ. Дарбан рҵаѡѵзаалаѓ ажлар гук-ала аҵара іашђоуша ібарѓарѓѵ гук àла іѵ̀с дадѓѵлоіт.

Арі азза 18 [illegible] àђсаҵа р-совет аусћарђа іђут̄оіт. Даарађа ћаҕгуђѵѵоіт уі асовèт, аѵ̀сҕуа зеѓѵ̀ раћх̆аза абрі ћашкòлҕуа іаћà еіђнѵ іздàҁалаша аѵ̀с ш̄ђѵ̀рхѵп-ћа; акѵ̀ абрі—ѡба абрі аѵ̀с іаш̄ђапѵлоп аҕкђаҕуа рѥѵм аћаҕімҵа, афелшàрҵа ҁаларазѵ,—хђа—амѡаҕуа рѵрѥеіра.

Абарђ ах-ѵек ћаҵснѵ̀ азѵ̀ даара іѵ̀с дѵуп. Абарђ ах-ѵек ірласнѵ ізлàҁалаша аус еіҵàћхароуп, іћалшоуалаѓѵ ҵадраадароуп.

Д. Гуліа.

* *

Март мза жàа рзѵ
Аҕснѵ дара дмѵрҙразѵ,
Залѵмк аҕѵ імѵхразѵ,
Іђут̄оіт жлар р-Совèт.

* *

Март мза жàа рзѵ
Аҕснѵ дѵрѥеіразѵ,
Аҵарà іаҵхрааразѵ,
Еізоіт жлар р-Совèт.

*

Март мза жàа рзѵ,
Аҵћа-амѡа ћарҕаразѵ,
Аћакім àхшара ҁарҵаразѵ
Іаауоіт жлар р-Совèт.

Д. Гуліа.

АЦАБЛѴКІ КѴІТ.

(Азка маапа)

Цаблѵ̀кі, абаара аѥѵ̀хуа ішнеіуаз, хуаҵк ах̆ ҵѵнà іабеіт.

„Уаа кула бзіа! Баўмырхуа“, аћеіт аҵаблѵкі.

„Уаа бзіара убааіт! ђунҵа ду“, аћеіт ахуаҵ.

„Ухѵ мачк іѡѵцѵрћћашт, акѵ нѵуасћашт“, аћеіт аҵаблѵкі. „Ћаі, сѵуфашт агѵзмал!“ аћеіт ахуаҵ.

„Уара узфара іѥѵ улђаҵанѵ уірсааіт“, аћеіт аҵаблѵкі. Аѡѵза àхуаҵ ус анаћеіт: „Іђуіт умбоі ухѵ іѡѵшђумхѵуа“ ћа.

Ахуаҵ рѵҵћа ҵаз ҕнашап, ахѵ анѡѵҵнах, аҵаблѵкі атаз-ћа інамҵасѵп, ішѵђаҕђаҕуаз, іаѡеіт.

Міха Чалмаз.

АНҴА ІУМѴРЗѴН ЋАЂСѴНРА.

Анҵа іумѵ̀рзѵн ћаҕсѵнра
„Па-мшѵбзіа“ аћара;
Ћа-ђсуа кумж еікушҵа,
Іх̆дау-іҵхуадау ћаҕша.
Анҵа іумѵрзѵн ћ-ѥеі-ҕѵка
Ћ-паћаѓѵ ізҕуах̆хѵуа убрі аҕѵка,
Паҵлап-ду х̆абѵсҕа-зѵ
Ћаҕсаҕаҕѵ ћанѓара-зѵ
Ібзіàхааіт ћабаҵа рѵђсаҕа,
Ҵарàда ахшѵѡ ах̆рѵмаз;
Іаҕоумҵап урђ Анҵа,
Аҕѵ̀чра ҵарàс іахћарҕаз.

Шаміл Хоцерба.

* * *

АЂѴМ ЖѠАН АҴАРА.

Дасу іҕсадѓѵл,
Шам еіђш іҕх̆азоіт.
(Аҕсуа жа-ђҁа).

Мурѵ̀ђхуаі Шарѵ̀ђхуаі архнѵшна ааіѡѵзҕаз аѡеішҵа рђаҵа ракуп. Абаху ашапѵ іаѥанхуан. Ҵоуп, іах̆ѵпхоз ҁуаҕа-ѥаҕаран, ахà рѡуѵкуà ахуугѵзазѵі ћааігуа-сігуеі, дѓѵл-ҕшзаран, еѓу зѡудан.

Мурѵ̀ђхуа дàара іажра-ѥѵ̀ днаҕахап, ахà абахуаҕш даѡѵ̀ан, дѵеілѵбзаауа, ауаѡѵ ка-ѥ-ка-ѥ замана, іусура ђкѵмѵзт.

Іапеі іареі рѵбжàра, абаху іаҵѡѵрнѵ інеіуан аҕѵх̆ замана, уаҵа заукулар іхнаҵуа. Абаà àрха-аѥѵ убрі аҕѵх̆ аѡѡа-ћа іаагуà аҙлагàра рѵзагѵлан. Рлаћара ча агѵмхаҵѵзт, рхуарҕа [illegible] рѵраху; рѡамарҕа, рѵђсаҵѡа рѵмамѵзт, [illegible]

Урђ [illegible] іалаѡаҵумѵзт, ркуадѵ [illegible] Шарѵ̀ђхуа іђаҵа Рафеі Ђаріфі іреіћабѵі іреіђбѵі [illegible] іђара [illegible]

Мурѵ̀ђхуа іђаҵа Елҁанѵі Ђорҁанѵі ро̀ура-рѵ̀баара назапу, еіхшаҕуа еівагѵлан. Урђ рѵ̀ҵаћареі, рѵбуаћареі рсамѵрҁулѵ̀ сѡѵп зђуа арђкск іђсан [illegible] рћинѵђҕарҵа.

Ішакѵ̀заалакѓѵ анѵћаѡѵ іхѵ рѵ̀дінѵћалуа акуп ішѵ̀ҁаз.

Шарѵ̀ђхуа іђаҵа àнхареі-анҵѵ̀реі акуп іаћа івшҕаз, аҕічреі-аҕучреі ірѵш̄ҕамѵзт. Мурѵ̀ђхуа іђаҵа Елҁанѵі Ђорҁанѵі уаа-іђаҕуан: аҵіра, аргра, аҕѵлара дара рнапѵ-аѥѵ іҁан.

Аібарак абрі іашҕаз Елҁан іакун. Ђауадѵі аамѵсдеі рмаҁа-хѵ дàдѥаћаланѵ дѵрман, абас дахѵ̀ҁаз азѵ.

Рухуђћа Алдѵз іаћђнѵ̀ дшѵ̀уаз дѵҁазап. Дѵірђѵчуан, іша іірѵуан, іара [illegible] хуан.

Іхуђћа аћѵрђарцеі мачарах жѵлабаѡлашах̆ла [illegible]. Іѡнѵ̀ кур-імазарѓѵ іхуђћа [illegible]. Іѡнѵ̀, ашаха ћахаҵанѵ, ігозарѓѵ маҵ іҕомѵзт.

Шежѵп. Амрà аоз ааҵпахѵуан. Аҕсђа абаху іадчѵланѵ іҁаѓѵ аахѵдуан. Сѵ-уоѡѵк аҕуаш „аҕеѡ“-ћа інѵджѵланѵ àшҕа даапалт. Аѡнѵ̀ [illegible] даназа-аігуаха „аҵаѡ“-ћа іҁамчѵ іѥѵ амгуазар [illegible] Елҁан дѡѵлбаапап „бзіала уаабеіт, уѥѵ [illegible] бзіа убеіт, шежѵ-бзіа“, іћаҕ дѥѵзкѵмҵнуа даагѵлт. „Алдѵз аҵнѵ дѵҁам, іаха сасҵаҕуàк аап еіђудуҁуà аћђнѵ̀ іт̄оуп, ус х̆анҕак аҵѵхуала іааіт-ћа сѵҁоуп, àћкуажѓѵ лѵлах̆ еіђуп, ізмааноу сѵздѵрам, Елҁан ірласнѵ абраанҙа даіааіт-ћа сѵзаалѵшђѵіт“, іћеіт.

Елҁан абђаа-ћа іѥѵ̀ акуадѵр наҕуіҵап, еіманѵ̀ аћђнѵ іааіт. Іахааіз àћкуаж днаскàлѵђхап: „ухуђћа еҵѵ̀ дѵпѥѵзкланѵ [illegible] іѵ̀дѵрћан, ахѵлаҕшѡ іѥѵ іахпеіз уара ухѵҙ аіђеіт, ѥа-баак азѵ̀ уђахѵзар ухуђћа дѵрҙ, уђахѵзар днѵрхà, абар абнà „азала“-ѥѵ іт̄оу ахѵлаҕшѡ̀ іоуп, унеінѵ [illegible] ухуђћа ѥа-баак азѵћап [illegible] лћап днеіђѵрѵпнѵ ђеіт. Лажà ааѡбеімт̄ѵкуа ахѵлаҕшѡ дахтаз днѵѡнашуілт. Ахѵлаҕшѡ азџаара анѵіҵа „Сара соуп аѥѵ зѵзша уђоуа Алдѵз ізза“-ћа еіћеіт. Абас ала Елҁан арі аѥѵ аус іх̆ѵ аѥѵ іаагѵеіт. Ахѵлаҕшѡ ҵуз ауаа „Елҁан дшмапѵ шаала“, іћан іпеѵзклан дрманѵ іђеіт. Арі аѥѵ аѡнѵ ђѵенђ ірзаз ѥѵзаап. Ахѵлаҕшѡ арі аѥѵ аус аус-ђшааѡѵ іђеіт, Елҁанѓѵ уах̆ дѵішђіт. Аус ђшааѡѵ Елҁан аѵ̀с даіђеіт, дђеікѵіт. Алдѵз знѵ азѵ̀ худѵђуҵалаҵа дѵішђіт Елҁан, ахà іѵ̀с анѵ̀рѵзбѵ, ізкла ааіхѵхѵ ѡѵшѵђуса àђкрà наіђурҵеіт, насѥѵ арах̆ ѥабрà імòуа Сібра нхарђас іоуразѵ ізѵрѵзбуіт. Уі àкухаіт: дѵзѵіт Елҁан. Іђааҵа ірѵмаз зеѓѵ іђудѵрзѵіт, ахà хуарђа імоуіт. Іаб, Мурѵ̀ђхуа акѵ дѵђнаѥуам-ћа ззѵрћоз, дѵубар дѵзѵ̀мдѵруа дҁалѵеіт, дѵеілаћаіт, дажѵ̀т.

Елҁап ђакрѵла 2 шѵкуса анѵіх̆ѵіга, імѵізѵзбѵз еіђш, Сібраҁа дѵнѵкурҵеіт. Араҁа дахашҵѵлѵмѵз аҕѵл-аѥѵ ішбаҵѵз, ізѵмдѵрѵуаз ауаà рѥѵ. Елҁан іаабахаз іаҕуша дѵҁазамѵзт. Ішрà, ісах̆à еілагѵеіт, аҕх̆ѵ̀ҙ еіђш дѵуауаза, дҁуіђ-шіђуа, дміда-гуідаха àҁалаҕ дадан. Ауаà анѵ̀чуауа, іанѵхумарѵуа, іарà ігѵ̀ ђшааѵа, ілаҕѵрҙ хаҁѵ̀ђуала, дѵнѵкдѵђшѵлуа, аакудѵђшѵлуа, хара дѓѵлап, агага еіђш.

Мѵшкѵ зѵп àҁалаҕ даліҵнѵ! [illegible] пѵеіђсхѵп-ћа аҵуш іҁаҕуаз аҕуа рах̆ дакҵаз данѵнаҕш хараза шхакѵ днадѵђѵлт. Іђааҵа зеѓѵ ібаҙша ігу аацалѵеіт. Ћ-ашхарра [illegible] ѵрђаіт. Ша зѵђузамѵз іђушѵі ізѵђуеі хучѵк іудѵ̀рраѥѵ іааҁаҕшхеіт. Іаћа цђа еілѵрганѵ іахібашаз ад-ћѵђшѵ аѥѵ̀ àтла дѡамҵаҕап аѥнѵ хулаанза убрі ашхарах̆ дѵђшѵуан. Дѵшѵђшуаз, дарà ахуђунхѵуаз абаху ашапѵ еіђшҵа дѡадѵђшѵлт. Цђаза данахуаҕш, абар рѵѡнѵ ахаѥагѵлоу, абàр рѵѡнѵ-аҕх̆а àра-ду ігѵлаз. Цђазà данѵђѵп, абар Мурѵ̀ђхуа àђура кнѵ аѥђуà дахрѵлагѵлоу, наскіа агуаш шѵҁоу Шарѵ̀ђхуа ілабчашкаіт дахаіуа. Абар, [illegible] ахуарѵлоу. Аҙлагàра аҕх̆а ігѵлоуп Торҁанѵі Ђааріфѵі-Рафеіђ паҁ насђхаша дѓѵлоуп. Іла аіхмѵрсѵђҕакуа іѡнѵ ахѵбауаз ах̆ дшѵђшуаз—абàр іан Шаріфа абарҵап дахѓѵлоу. Озкѵшђа агірђ зеѓѵ дѵрҁуàҵѵп іап лах̆ ђшѵрђас іҁаіҵеіт, ахà іабаҁоу ізхара дѵізбоуам: абàр ілашҵоіт, іш̄ђахҁаѓѵ дѵмҵар ђсѵхуа імам. Еѓа ічандазѓѵ уаћа іамуіт, ілаҕѵрҙ іҙҙѵ̀ іѡах̆ѵжкѵіт; ус іш̄ѵпеімаіуаз àҁалаҕ аѥѵ̀ даіт, аарлаћа, ішамх̆ѵ̀ дпапамгѵуа, àшхарђѵ ігу шхàзѵбблааузаз.

Аҁалаҕ аѥѵ̀ дахааіз, іідѵруаз аҕѵ̀ дѵізцааіт убрі іібуаз аш̄ха іах̆-уазеі-ћа. Іх̆аан іманаҙаҵѵз кҕѵк іћеіт, абрі ах̆уп-ћа, Еѓа іћарѓѵ дарà рѵшхарђѵ àкуз ђшоп). Іђѵђ аѥѵ̀ дахааіз, анкіа іѵрзхаз, рѵѡнѵ ҁазҵаз аҕѵркуа, Мусђафà дѵібеіт. Дахѵ̀ҁаз Елҁан ізбаху іаћазаѡѵп ібаразѵ даіт. Елҁан ілаҕѵрзҕуа аірѵ̀цђап, іђааҵа зеѓѵ ібазша àђара ігѵ̀ імман даадѵдікѵлт. Авраамђа рѵсҕуа, рђѵзша еібѵрћуан. Ашђах̆ Елҁан убрі аѥнѵ дарà рѵхуаҵа еіђшѵз хуаҵак шѵібаз еіћеіт. Мусђафà уі Елҁанраа ахѵ̀хѵуаз ахуаҵа шакумѵз агура іірѓеіт, ахà імѵкуа адѵрҕаѥнѵ іапша дѵіган іірбеіт ад-ћѵђш аҁнѵ дѵрђшѵ ахуаҵа. Нас Елҁан дааханшѵп Мусђафа іах̆ ус іћеіт: „Мусђафà! сара [illegible] даара мѵҵхѵ сгу іћаланѵ, сѡоуп, сѵчмазаѡуп, ехà уара усѵмбар сѵшђалап-ћа сгу іђап. Сѵђх̆ѵзђуаѓѵ бааіђсуп, сѵђсѵр ҁалàп. Сѵђсуазар абрі ад-ћѵђш аҁнѵ, абрі аҵла àмҵап сжѵ, нарҵѵ-снеіп-ћа угуђѵуазар“.—„Закѵ̀зеі іуђуа, ушђаҕсѵуеі, угу каумѵжкѵ, акумзар—акѵ ѵх̆зом. Уімоу Урѵст̄ѵлан ареволіуціа ҁалѵеіт, рћеіт, аћѵнђкар дѵпнѵ ђаркуіт. Уі іҵѵнхуàс озкѵ̀ „Ђаранскі“ ћа аҕѵ̀ дѵлап абзандаѡҵа зеѓѵ азаҕ рѵђеіт-ћа рћоіт. Анҵа іћозар мпаҕѵ̀нҵа ћамѡа ћакулар ҁалàп“, іћеіт Мустафа. Ҵоуп àмпаҕѓѵ ааіроуп, ахà сара убраанзаѓѵ сзѵ̀мнеіраћа сшоіт. [illegible] Мустафа. Анҵа [illegible] уазар, àпара [illegible] іуасћаз àжа [illegible] умрашђп; арі аш̄ха [illegible] схѵ [illegible]. Ҵоуп, [illegible] уі [illegible] ахѵ ма ҁара ашха [illegible]

Мустафа уара еѓауѓарѓѵ абрі ћара ћазѵѓанхоз абаху ашапѵ аѥѵ дѵсѡоіт. —„Аҕсра іђѵ̀ескѵлуам Елҁан, ахà уѥѵ гѵ̀еглу ус Анҵа ідххар, уі àжа ісоубаз схашђуа дѵумшап, ѥѵс схѵ ҁасҵозарѓѵ сара уцазѵр àка насѵкзоіт“, іћеіт Мусђафа. [illegible] Мустафа Елҁан іѥѵ даарцѵ àжа аабѵрћан, ігудібакѵлан Мусђафа іђѵђ ахà дѵеіт. Елҁап [illegible] дахаàізаҵѡ [illegible] еіѡа-еіѡа [illegible] деіђѵмхѵеіт. Ашпаҕ хѵмѵ раҁара [illegible] аҕсара далагѵеіт. Мусђафа [illegible] дѵімоут. Днагап [illegible] дмшђарҵеіт, ахà хуарђа імоуіт. Амцашоура [illegible]

Іђааҵа рѵла-бара імоуцѵзт, абар аума зеѓѵ дѵбіт, озкѵ іаҕх̆а іѓѵлоуша іооуа далагѵеіт. Іхѵ рѵцћа, амца-шоура аҕѵрђѵр-ћа ішҁаз, іап ачавра ірбаҙанѵ іаҕулѵцуаша ібуан, „Нан, уан дѵашуадаз, ас сѵла уамбар, напѵдара угханѵ умђсѵуаз, нап, сѵзкух̆шахапа сѵ-Елҁан“, лћоуаша іап лѵбжѵ ігу іђуѡуан. Убрі аамђа-зѵ ауха аахѵс імђах̆ ікумлаҵѵз амаҵуѡ ђћѵс чаҵакк ала „суп“ ша акѵ̀ ірҕашҕашуа ілѵман дааѡнашѵлап аш „аѥѡ“ ћа іѡѵдлѵжлѵеіт. Елҁан даарћап: „Сан, сан, бѵсђѵ̀рѵмҵѵп, убрѵс àчавра ірбааҙанѵ схѵ іаҕуцала. Азбаѓѵ сѵпцоіт, ҙѵкѓѵ снарх̆уа амарђа“, іћан аҵҵала аҕѵ ізаалгоуа ђша іхѵ дѡахан, дѡѵцѵзеіт.

Анѵі аҕћѵс-маҵуѡѵ ас іуаша анѵлба „уабаҁоі“ [illegible] днаігуђàсѵп, іђарђа днѵлаћаіт, іхѵ̀ àѥугу-ћа акравађ іѡаҕеіт. „Сан,—бѵсђ, бѵсђ, арі аҕҵа сѵмх, аҕѵ сѵђутарҵѵ еѓѵсѵгумхѥеіт“, іћап [illegible]. Уа [illegible] аҕћѵс маҵуѡѵ [illegible] ікаҵаз ачавра, [illegible] ахà [illegible] хѵп [illegible] іѡашѵлуаіт. Іпркѵзі закѵ ізѵмдрѵзт, [illegible] дѡахаша іуіт, ахà [illegible] рàп іѡаіћаіт.

Мурѵ̀ђхуаѓѵ рзѵх̆ аҁнѵ̀т̄ аірѵҙ àла Елҁан ізкѵп-ћа аҕѵ̀ ааѡнеігалт. Шарѵ̀ђхуаѓѵ іђаҕѵ̀нѵзкга леіцеіҵанѵ àмҵа лахѥеіҵан ігу нѵрхаша наскіà наҁаҵарђаҕѵ̀ дѵђуѥан.. Елҁан убрі іах̆ іхѵ̀ паірх̆ан: „Шарѵ̀ђхуа, уара іапакузаалаѓ аҕічҵа урѵцнѵҁоіт-ћа уесзгуаанѵ ѵ̀ҁоуп, уара умсааіт, сарà ѡѵнѡѵ̀ђура пѵсҵѵрѓѵ уаћа урђ сѵпрѵ̀цумнѵҁа,“ іћап іап лах̆ іхѵ ѡаірхàп: „Сан, Мурѵ̀ђхуа іааѡнеігалаз аҙѵ̀х̆ шаасбѵржра, сѥажкѵіт бѵмбоі“, іћан зѵмч-злѵ̀заахаз інап рѵ̀ҵћа неітіхша іѵ̀п, шѵбжоуп аматҵѵуѡ-ђћѵс іаілгаз, „асуђ“ зѵпз ачанàх інанàћалап, àѥѵр-ћа асуђ наҁ інкатап, інапѵ уа іаанхàлт. Аматҵѵ̀ѡ—ђћѵс ѵ̀і аѥнѵ̀ уаћаѓѵ уах̆ дѵ̀ђумлѵеіт: àдѵрѡаѥнѵ мшаҕѵ̀п, ѵ̀і іаха лѵ̀зҕахда лхат̄ ус даіђап. Аҙѵ̀, аҙѵ̀ іћоуеіжђеі абàр хѵмшѵуп, ахà ҙѵк іђѵ̀ш інѵ̀ђузкѵуаз дѵмòуіт. Ҵоуп, ібжѵ̀ леѵіцѵ̀хѵнѵ еѓѵізћòмѵзт, дхуђ-хуђша àкуп ішѵ̀ћуаз, ахà іааігуараѓѵ насђхаѓѵ оѡ дѵҁамѵзт. Убас аҙѵ̀ ігѵ̀ іђахухуà ішђаз, ашарах̆ інеігонѵ, іђсѵ̀ алагà-ѡàгараѓѵ аҵѵхут̄а ааҕђеіт.

Іанаàша мшаҕѵп, ашарҕазѵ̀ Мусђафаѓѵ іматаҕуа ѥаћапѵ̀ Елҁанѵі іареі рѵ̀ѡнѵҁа àмѡа іђуларҵѵ даат.

Дахааіз Елҁàп дѵђснѵ̀ дѵ̀ђуп, інàп рѵ̀ҵћаѓѵ ашшà-дшѵла ачанàх іанѵ̀жлап.

Мусђафа іiулаѓ аҕсѵ̀ маҙалà дганѵ̀ іѥѵ̀ іахаірћаз ад-ћѵђш аҁнѵ̀ днаганѵ дѵіжкѵіт. Аҵла іх̆агѵлоу аѥѵ̀ аҵараҕуа ѵ̀ђут̄ап àша ізѵрћоіт, харат̄ абахуђуа Елҁан дахѵ̀жкѵу інѵ̀шнђра агу іђуђшуіот. Абас Елҁан „Ђаранскі“ аманіфест абаандаѡҵа рзѵ іҁаітҵаз іхѵ ізамѵрхуакуа зѥенѵ àмѡа дѵ̀ђулашаз амшаҕ ауха ідунеі іђсахт.

(Àлгарђа агі а № аѥѵ іҁалуоіт).

Д. Гуліа.

ÀҀУЕІ АҀУА АОКРУГ-АѤѴІ.

АРЋРА. Март 6-ба рзѵ Міна Бакурадзе ѥѵнла ілѵкулан ддѵрћіт. Ілдѵргѵеіт: 15-нѵзђ ђарапѵ, ах̆т̄ѵ саађ аҵђуеі іареі, хѵ-х̆т̄ѵ маҵазк, даѥà маҵаҕукѵі. Àҁуат̄ акомісàр аҕулаѡѵ̀ дѵіђшааіт. Іігаз àмаҵаҕуа іђѵрѵіргѵеіт. Аҕулаѡѵ, К. Кобахідзе, дђеікѵіт, асуд деіђоіт.

АЂѴЛАРАЂУА. Март 4-ба рзѵ, àхулђазѵ, ѡѵҵа Ефремашвілі іђулѵеіт, ахà убрі аамђазѵ іаҕушаз аміліціонерҵа аҕулаҵа ркѵіт. Урђ аінарал Гедеванов ір ірѵуаз а-„добровольца“ Ір. Ренаваі, Амб. Мукаваі, ракухаіт. Іђакѵуп.

* * *

Март 1-азѵ, хулђазѵк, аҕсаҵа Бамбора, Гуд. ауч., Колосòвскі іђулан, наҁ-ааҁ аіѥахѵсра ҁалѵеіт. Убраҁа Калосовскіі іаћшаҵа Чваков дѵршѵіт, Аҕулаҵа ірѵшђазаѡуп.

* * *

АОѠ-ШРА. Іђеруал 24-ба рзѵ Мгузѵрхуа, Гуд. ауч., аміліціонер Л. Рогава дѵршѵіт іѡнѵ. Дѵзшѵз макіана дрѵздѵрам.

* * *

Асуд-аѥѵ̀. Март 6 рзѵ Н. Черкезіа Дàвідовіч-ђђа лѵшра іх̆аранѵ дрѵђхаҙап, 12 шѵђусà каргођа іђуруцеіт.

АЂСНѴ ÀЖЛАР Р-СОВЕТ.

Аҕснѵ̀ àжлар р-Совèт азѵ̀ адепутатҵа рàлѵхра-зѵ 41,386 ѡѵк ауаà акенч ђарѵђсеіт. Убѵрђ зеѓѵ 40-ѡѵк адепутатҵа àлѵрхѵіт. Убѵрђ рах̆т̄ депутатс іалххаз абàрђ, роуп: № 1. Д. Емхаа, 2. Варл. Чачба, 3. Г. Зухуба, 4. І. Рамішвілі, 5. В, Ҵуђелі, 6. В. Чхіквішвілі, 7. В. Ђурђуа, 8. І. Пашалідi, 9. Г. Каролев, 10. Х. Авдалбèкіан, 11. П. Чача, 12. К. Паніев, 13. А. Чукубар, 14. Д. Захаров, 15. М. Тарнава, 16. Л. Тумаркін. № 2—1 К. Барцуц, 2. Д. Дзукуіа. 3. Д. Базба. № 3. І. Гобечіа, 2. К. Джавров, 3. С. Чемоданов. № 4 Н. Тавдгерідзе, № 5, П. Геловані, № 6—А. Мартін, № 7—аҕѓѵ, № 8,—1. Д. Аланіа, 2. М. Цагуріа, 3. С. Чанба 4. Р. Какуба, 5. І. Маан, 6, Р. Чкотуа, 7. А. Деміанов. № 9—1. М. Цава, 2. М. Убіріа, 3. Л. Гваліа, 4. Т. Кварацхеліа, 5. К. Аҕѵрђаа, 6. А. Ҵѵђба, 7. А. Кіріа 8. Е. Кобахіа.

Абарђ адепутатҵа 18 абрі àмзазѵ Àҁуа а-Совèт аѥѵ іђут̄арҵѵ іҁоуп Абарђ роуп ехà ћ-АЂСНѴ àнасѵђѓѵ аразҁѓѵ жларѵ знапѵ іанѵ̀рҵаз.

ÀЂСУА ШѴҀУЂУА ААЗХУАРЦѴ ЗЂАХУУ РАХ̆:

Àђсуа шѵҁуђуà: Ан-бан шђу, АЋА-САБ, АНѴЋА-ДУЂУА, АҴУФАРАЂУЕІ, АЗКА-ІЂҀАЂУЕІ, аҁант̄-аазаразѓѵ, акуатаҕуа раазара, акутҕуа рѵхушт̄ра, аҵѵрђшзеі аҵѵхареі рѵшђу ізђахуу іоуеіт „Горская школа“ а-музеі аѥѵ. Ауахуама-шѵҁуђуа—ачҁуандар іусћарђа-ѥѵ. Д. Гуліа-іазка-сінаалаҕуеі, іх̆зѵрт̄раҕуеі,—Гогіджанов іђћѵс лѵшђу ђеірђа амаҕаза-ѥѵі, агаѥа астудентҕуа-ркіоска „Діоскуріа“ аѥѵі, іарà а-Гуліа-іѥѵі.

РЕДАКТОР; АГУЂ.

Захаров ітіпографіа.